

**ආපදා කළමනාකරණය පිළිබඳව විමර්ශණාත්මක අධ්‍යයනයක් , කලවාන ප්‍රදේශය
ඇසුරින්**

පී.බී.අයි.කේ.කුසුම්ලනා¹ එස්.එන්.සී.පෙරේරා²

ආපදා කළමනාකරණය මඟින් සිදු කරනු ලබන්නේ ආපදාවට පෙර සූදානම් වීම, ප්‍රතිචාර දැක්වීම, නැවත යථා තත්වයට පත් කිරීම තුළින් ආපදා කළමනාකරණය කිරීමයි. ආපදාවන් විවිධාකාරයෙන් හඳුනාගත හැකි වේ. නායයෑම් යනු ඒ අතරින් තවත් එක් ආපදානකි. ලංකාවේ බොහෝ ප්‍රදේශ මුල් කරගෙන නානෑම් ආපදා සිදුව දස දහස් ගණන් දේපල පීඩිත හානි සිදුව පවතී. මෙම අධ්‍යයනය තුළින් කලවාන ප්‍රදේශයේ නායයෑම් ආපදා කළමනාකරණය පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන ලදී. එහි දී මෙම ප්‍රදේශයේ නායයෑම් ආපදා කෙරෙහි වැඩි වශයෙන් අවධානය යොමු කර එකී තත්වයන් කළමනාකරණය කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගැනීම මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ විය. එහි දී යහපත් ආපදා කළමනාකරණයක් මඟින් පවතින තත්වයන් අවම කර ගත හැකි වේ ද යන පර්යේෂණ ගැටලුව මුල් කරගෙන අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. එ සඳහා වාර්ථාගත තොරතුරු මෙන්ම එම ආපදා තත්වයන්ට මුහුණ දෙන ජනතාව සමඟ සිදු කරන ලද සම්මුඛ සාකච්ඡා මඟින් ද තොරතුරු ලබා ගන්නා ලදී. කලවාන ප්‍රදේශයේ නායයෑම් ආපදා කාලීනව උත්සන්න වන ආකාරයක් හඳුනාගත හැකි වේ. මෙම ප්‍රදේශ අතර ඇති අයගම, කලවාන ආදී ප්‍රදේශයන්හි විශේෂයෙන් මහා පරිමාණයෙන් ආපදා සිදුව තිබේ. විශේෂයෙන් මෙවන් තත්වයක් ඇති වීම කෙරෙහි මෙම ප්‍රදේශයේ ජනයා වැඩි වශයෙන් තේ වගා කිරීමට යොමු වීම, හෙල් සහිත ප්‍රදේශයන්හි පස් කඩා ඉවත් කිරීම මෙන්ම බොහෝ විට මාර්ග දෙපස විශාල වශයෙන් නායයෑමට ලක්ව ඇති පස් කපා ඉවත් කිසිම එයට හේතු වී තිබේ. කපවාන ප්‍රදේශයේ නායයෑම් ආපදා මුළුමනින්ම අවම කිරීමට නොහැකි වන අතර ඉදිරියට මුහුණ සීමට වන ආපදා තත්වයන් යම් තරමකට හෝ අවම කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වේ. ඒ සඳහා හෙල් ප්‍රදේශවල ජනයා නැවත පදිංචිවීම වළකාලීම, හෙල් ප්‍රදේශ එළි ලෙහෙළි නොකිරීමට කටයුතු කිරීම හා ජනයා ඒ සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීම මෙන්ම කැලෑ එළි පෙහෙළි කරමිනි තව දුරටත් වගා කයටුතු ව්‍යාප්ත කිරීම අවම කිරීම ආදී ක්‍රියාමාර්ග මෙම ප්‍රදේශයන්හි නායයෑම් ආපදා තත්වයන් ඉදිරියටත් සිදු වීම වළකාලීමට අපකාරී වනු ඇත. කෙසේ වෙතත් කාලාන්තරයක් පුරාවට මෙම ප්‍රදේශයේ මහා පරිමාණයෙන් සිදු වන නායයෑම් ආපදා කළමනාකරණයට නම් දිගු කාලයක් ගත වනු ඇත.එහි දී ආපදා ප්‍රදේශ හඳුනා ගනිමින් මුල් තත්වයේ පටන් එයට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වේ.

ප්‍රමුඛ පද - නායයෑම්, ආපදා කළමනාකරණය, ලංකාව, ප්‍රායෝගික

¹ පුරාවිද්‍යා හා උරුම කළමනාකරණ අධ්‍යයන අංශය, සමාජීයවිද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨය ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය මිහින්තලේ indrakumari9760@gmail.com

² පුරාවිද්‍යා හා උරුම කළමනාකරණ අධ්‍යයන අංශය, සමාජීයවිද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨය ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය මිහින්තලේ nirodhachandramali1@gmail.com